

Nařízení státního tajemníka pro zdravotnictví, sociální péči a sport ze dne [datum, č.], kterým se stanoví pravidla týkající se křížové kontaminace alergenů a preventivního označování (pravidlo týkající se preventivního označování)

Státní tajemník pro zdravotnictví, sociální péči a sport,

s ohledem na:

- čl. 14 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 2002);
- přílohu II kapitoly IX bod 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin (Úř. věst. L 139, 2004);
- ustanovení čl. 36 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 2011);
- čl. 4:81 odst. 1 zákona o obecném správním právu [Awb];

tímto nařizuje následující:

Článek 1

V tomto obecném pravidle se použijí tyto pojmy a definice:

- *řemeslné potravinářské výrobky*: potravinářské výrobky dodávané přímo výrobcem v malých množstvích konečnému spotřebiteli nebo místním maloobchodním prodejnám přímo dodávajícím konečnému spotřebiteli;
- *preventivní označování alergenů*: informace o možné nezáměrné přítomnosti látek nebo produktů, které mohou způsobit alergie nebo nesnášenlivost, v potravinách.

Článek 2

1. Preventivní označování alergenů vychází ze zjištění posouzení rizik provedeného provozovateli potravinářských podniků.
2. Preventivní označování alergenů se použije pouze tehdy, pokud z posouzení rizik uvedeného v odstavci 1 vyplývá, že byla překročena jedna nebo více referenčních hodnot stanovených v příloze.
3. Odchylně od odstavce 2 lze označování alergenů použít jako preventivní opatření u řemeslných potravin, pokud z posouzení rizik vyplývá, že křížová kontaminace jedním nebo více alergeny uvedenými v příloze je v praxi možná.
4. Při použití preventivního označení se použije formulace „Může obsahovat xxx“ nebo „Není vhodné pro xxx“.

Článek 3

Toto obecné pravidlo vstupuje v platnost dne 1. ledna 2026.

Článek 4

Toto pravidlo se uvádí jako: preventivní označování alergenů.

Toto obecné pravidlo společně s jeho vysvětlujícími poznámkami bude zveřejněno ve Vládním věstníku.

Státní tajemník pro veřejné zdraví, sociální péči a sport,

Příloha k článku 2

Příloha Referenční hodnoty pro posouzení rizik

(Příloha podle čl. 2 odst. 2 a 3 pravidla pro preventivní označování)

Alergen	Doporučená referenční dávka na základě ED ₀₅ (mg celkové bílkoviny alergenu)
Vejce	2,0
Lupina	15,0
Mléko	2,0
Hořčice	0,40
Ořechy:	
- Mandle	1,0
- Kešu ořechy	1,0
- Lískové ořechy	3,0
- Makadamové ořechy	1,0
- Brazílské ořechy	1,0
- Pekanové ořechy	1,0
- Pistáciové ořechy	1,0
- Vlašské ořechy	1,0
Arašíd	2,0
Korýši	200,0
Celer řapíkatý	1,0
Sezam indický	2,0
Sójové boby	10,0
Pšenice / obiloviny obsahující lepek	5,0*
Ryby	5,0
Měkkýši	20,0

* U obilovin obsahujících lepek je referenční hodnota pro pšenici 5,0 mg, pokud konečný výrobek nepřekročí koncentraci 20 mg/kg lepku. V tomto případě to platí jako hraniční mez.

Přepočet referenční dávky (RfD) na akční limit

Tato referenční dávka by měla být převedena na koncentraci v mg/kg (ppm), známou jako akční limit. Převod absolutního množství referenční dávky na akční limit je uveden níže.

Referenční dávka je absolutní množství bílkoviny alergenu (mg) na dávku/jídlo. To se nerovná koncentraci (mg bílkoviny alergenu / kg produktu = ppm). Chcete-li převést RfD na akční limit, použije se následující vzorec:

$$Actielimiet (ppm) = \frac{referentiedosis (in mg)}{consumptiegrootte (in kilo)}$$

Actielimiet (ppm)	Akční limit (ppm)
Referentiedosis (in mg)	Referenční dávka (mg)
Consumptiegrootte (in kilo)	Velikost spotřeby (v kilogramech)

Vysvětlující poznámky

I. Obecné

1. Úvod

Toto pravidlo specifikuje používání označování alergenů jako preventivního opatření, známého také jako preventivní označování alergenů (dále jen: PAL). Účelem tohoto pravidla je vyjasnit, kdy dochází ke křížové kontaminaci alergenů a kdy by mělo být jako preventivní opatření použito označování alergenů.

Látky nebo produkty, které způsobují alergie nebo nesnášenlivost (dále jen: alergen), se mohou neúmyslně objevit v potravinách v důsledku křížové kontaminace. Křížová kontaminace nastává, když se alergen neúmyslně objeví v potravě v nízké koncentraci. K tomu může dojít v důsledku kontaminace použité suroviny nebo kontaminace během výroby. Možná a nezamýšlená přítomnost alergenů v potravinách představuje zdravotní riziko pro spotřebitele s potravinovými alergiemi. Proto je v první řadě důležité předcházet riziku křížové kontaminace nebo toto riziko minimalizovat přijetím preventivních opatření. Z posouzení rizik musí vyplývat, zda byla preventivní opatření dostatečně účinná. Pouze pokud z tohoto posouzení rizik vyplývá, že dotyčný výrobek může představovat skutečné riziko pro spotřebitele s potravinovou alergií, mělo by být označení alergenů použito jako preventivní opatření.

Správné používání označování alergenů jako preventivního opatření je důležité na jedné straně proto, že velmi nízké koncentrace alergenů mohou u některých spotřebitelů s potravinovou alergií vést k velmi závažným reakcím a důsledkům. Na druhé straně může zbytečné a/nebo nadměrné používání označování alergenů jako preventivní opatření omezit výběr potravin v případě spotřebitelů s potravinovými alergiemi a zvýšit riziko vzniku nedostatku živin. A konečně existuje možnost, že spotřebitelé s alergiemi mohou brát indikaci PAL méně vážně, což vede ke zdravotním rizikům.

Spotřebitelé jsou v oblasti alergenů částečně chráněni nařízením (EU) č. 1169/2011¹, které vyžaduje uvedení 14 alergenů, pokud jsou přítomny jako složky v balených nebo nebalených potravinách. Povinné uvádění potravinových alergenů v souladu s tímto nařízením se nevyžaduje, pokud je potravinový alergen přítomen v potravě v důsledku křížové kontaminace. Za tímto účelem toto nařízení definuje dobrovolné varování (PAL). Vzhledem k absenci evropských předpisů týkajících se PAL, v roce 2016 Úřad pro posuzování rizik a výzkum (dále jen: BuRO) NVWA (Nizozemský úřad pro bezpečnost potravin a spotřebních výrobků) navrhl referenční hodnoty pro možnou přítomnost určitého alergenu ve výrobku, který

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnice Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 2011).

může vyvolat alergickou reakci.² Navrhované referenční hodnoty byly předběžné, neboť dostupnost informací byla omezená a panovala nejistota ohledně výpočtu dostupných referenčních hodnot a možných účinků na zdraví při výběru určité prahové hodnoty.

V roce 2021 požádalo Ministerstvo zdravotnictví, sociálních věcí a sportu úřad BuRO, aby vyhodnotil stanovisko z roku 2016 k referenčním hodnotám v reakci na různé obavy z dané oblasti a žaloby proti opatřením NVWA. Tyto referenční hodnoty vycházely z veřejně dostupných informací, na nichž je založen systém dobrovolného označování stopových alergenů (Voluntary Incidental Trace Allergen Labelling, VITAL) vyvinutý australským a novozélandským úřadem pro alergie. Zasedání společné konzultace odborníků FAO/WHO o posuzování rizik potravinových alergenů (dále jen: výbor odborníků FAO/WHO) se konalo v letech 2020 a 2021. Účelem těchto zasedání bylo zejména stanovit referenční hodnoty. Úřad BuRO zkoumal, zda referenční hodnoty navržené výborem odborníků FAO/WHO vedou k odlišné úrovni ochrany veřejného zdraví.

Posouzení úřadu BuRO vedlo v roce 2022 k novému stanovisku.³ Stručně řečeno, úřad BuRO doporučuje stanovit referenční hodnoty na vnitrostátní úrovni, dokud nebudou zavedena evropská pravidla. Tyto referenční hodnoty se používají k určení, zda se má použít PAL, či nikoli. Důležité je, aby znění PAL bylo informativní a nabízelo alergickému spotřebiteli perspektivu pro opatření.

Na základě doporučení úřadu BuRO bylo rozhodnuto použít jako výchozí bod referenční hodnoty navržené výborem odborníků FAO/WHO. Tyto referenční hodnoty má projednat Výbor pro označování potravin v rámci Codexu a mají být stanoveny v normě Codexu. Referenční hodnoty navržené výborem odborníků FAO/WHO vycházejí z hodnot ED₀₅⁴, které jsou považovány za bezpečný výchozí bod. To se liší od referenčních hodnot zvolených v roce 2016 v Nizozemsku na základě hodnoty ED₀₁. Společnost BuRO tyto hodnoty v té době doporučila na základě opatrnosti a omezených veřejně dostupných informací o hodnotách ED. Nová volba ED₀₅ jako referenční hodnoty znamená akceptovat, že pravděpodobnost, že alergičtí pacienti budou mít alergickou reakci, se zvyšuje z 1 % na 5 % populace s alergiemi. To je ze své podstaty vyšší počet alergických reakcí, což je přijatelné z pohledu organizací pacientů. Současné používání ED₀₁ nezajišťuje významný zdravotní přínos oproti ED₀₅, jelikož jako u ED₀₅ se vyskytnou téměř pouze mírné nebo středně závažné reakce. Použití ED₀₁ na druhé straně snižuje výběr potravin u pacientů s alergiemi, což je důvod, proč je použití ED₀₅ považováno jako optimální rovnováha. Nová pravidla týkající se alergenů v konečném důsledku zajistí, že přítomnost a absence varování pro spotřebitele s alergiemi se stanou výrazně spolehlivějšími.

Pro řadu alergenů, jako je lupina a celer řapíkatý, nenavrhl výbor odborníků FAO/WHO v době přípravy nových pravidel týkajících se alergenů žádné referenční hodnoty. Důvodem je rozdíl mezi nařízením (EU) č. 1169/2011, které uvádí 14

² BuRO, 2016. Stanovisko k prozatímním referenčním dávkám pro alergie v potravinách. Utrecht.

³ BuRO, 2022. Stanovisko k referenčním hodnotám pro alergie v potravinách. Utrecht.

⁴ Elicitační dávka (ED) je dávka, při které je vyvolána alergická reakce. Elicitační dávky (ED) alergenních potravin mohou být definovány rozdělením prahových dávek pro jednotlivce v rámci konkrétní populace. ED₀₅, například znamená zbytkové riziko ve výši 5 %, což znamená dávku, při které lze očekávat reakci u 5 % populace s alergiemi. Jinými slovy, hodnoty ED₀₁ a ED₀₅ předpovídají výskyt objektivních alergických příznaků u 1 % a 5 % osob s alergiemi (Houben et al., 2020).

látek jako alergenů, a potravinovými alergenů v normě Codex (GSLPF). Od té doby byla vydána publikace s referenčními hodnotami pro lupinu a celer řapíkatý.⁵ Tyto referenční hodnoty dosud nebyly stanoveny v rámci Kodexu, a proto nebyly zahrnuty do stávajících pravidel. O tom, zda mají být tyto referenční hodnoty zahrnuty do pravidla, bude rozhodnuto v pozdější fázi.

Referenční hodnoty pro alergenů uvedené v nařízení (EU) č. 1169/2011, nikoli však v návrhu FAO/WHO, vycházejí z ED₀₅ z podkladových dokumentů, jako je stanovisko úřadu BuRO. Tyto referenční hodnoty jsou založeny na analýze dostupných vědeckých údajů.

2. Právní rámec

Nařízení (ES) č. 178/2002:

Podle článku 14 nařízení (ES) č. 178/2002⁶ nesmí být potravinu uvedena na trh, není-li bezpečná. Při posuzování, zda potravinu není bezpečná, se přihlíží mimo jiné k informacím poskytnutým spotřebiteli, včetně informací na etiketě, nebo k jiným informacím obecně dostupným spotřebitelům, pokud jde o zabránění konkrétním nepříznivým účinkům určité potravinu nebo kategorie potravin na zdraví. Pro spotřebitele s alergiemi je důležité, aby informace na etiketě upozorňovaly na přítomnost alergenu v množstvích, která mohou představovat skutečné riziko. Preventivní označování alergenů (PAL) by se proto mělo používat pouze tehdy, pokud se ukáže, že i přes preventivní opatření existuje riziko pro spotřebitele s alergiemi. V takovém případě křížová kontaminace překračuje bezpečný limit.

Nařízení (ES) 1169/2011:

Podle čl. 9 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1169/2011 musí být na etiketě dané potravinu uvedeny určité alergenů, které se záměrně používají při výrobě nebo přípravě potravinu a které jsou stále přítomny v konečném výrobku. Informace o možné nezáměrné přítomnosti alergenů v potravinách mohou být poskytnuty dobrovolně.⁷ Evropská komise dosud žádné požadavky na tyto informace nestanovila. Dokud nebudou tato harmonizovaná pravidla přijata, je odpovědností provozovatelů potravinářských podniků zajistit, aby v případě, že jsou tyto informace poskytovány, nebyly pro spotřebitele zavádějící, nejednoznačné nebo matoucí.⁸ Hodnota PAL se proto nepoužije, pokud z posouzení rizik vyplývá, že bezpečný limit není překročen nebo, že riziko křížové kontaminace není prokazatelné. Toto pravidlo bude zrušeno, jakmile Komise stanoví pravidla.

⁵ FAO/WHO, 2023. Hodnocení rizik potravinových alergenů: Část 5: přezkoumat a stanovit prahové hodnoty pro konkrétní skořápkové plody (brazílské ořechy, makadamové ořechy nebo queenslandské ořechy, piniové oříšky), sóju, celer řapíkatý, lupinu, hořčici, pohanku a oves: zpráva ze zasedání.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 2002)

⁷ Viz čl. 36 odst. 3 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011.

⁸ Viz čl. 36 odst. 2 nařízení (EU) č. 1169/2011 a přílohu I bod 3.7 sdělení Komise o zavádění systémů řízení bezpečnosti potravin sestávajících ze správné hygienické praxe a postupů založených na zásadách HACCP, včetně podpory/pružnosti provádění v některých potravinářských podnicích (2022/C 355/01) (Úř. věst. 2022, C 355).

Nařízení (EC) 852/2004

V roce 2021 bylo nařízení (ES) č. 852/2004 změneno.⁹ Změna zahrnuje zavedení hygienických pravidel s cílem zabránit křížové kontaminaci potravin alergenů nebo ji minimalizovat, a to jak během prvovýroby, tak v následných fázích potravinového řetězce.¹⁰ Stanovuje pravidla na evropské úrovni pro prevenci nebo snížení nezamýšlené přítomnosti alergenů v potravinách. Ve sdělení Komise z roku 2022¹¹ jsou uvedeny další podrobnosti o uplatňování správné hygienické praxe potřebné k prevenci nebo snížení přítomnosti alergenů v důsledku kontaminace potravin. Komise zdůrazňuje, že preventivní opatření jsou výchozím bodem pro bezpečné potraviny a že označování alergenů by nikdy nemělo být používáno jako alternativní opatření k preventivním opatřením.

Preventivní označování alergenů je prohlášení oddělené od seznamu složek a musí být založeno na zjištěných příslušného posouzení rizik provedeného výrobcem potravin, v němž je hodnocena možná a nezamýšlená přítomnost alergenů.

3. Dopad na regulační zátěž

Toto pravidlo nevede ke změnám regulační zátěže občanů. Lze však očekávat důsledky v případě regulační zátěže podniků. Hlavní zátěže pro ně souvisejí s dokládáním a kvantifikací křížové kontaminace a úpravou štítků. Hrubý odhad administrativních úkolů pro doložení křížové kontaminace je:

- Kontakty s dodavateli surovin za účelem získání kvantitativních údajů
- Konverze a zadávání úrovní alergenů do specifikací a dalších obchodních systémů
- Udržování aktuálních údajů a specifikací
- Náklady na analýzu
- Úpravy pracovních procesů a administrativy

Úkoly a náklady na úpravu štítků se očekávají zejména v oblasti úprav formulací v systémech a návrhu a kontrole štítků, jakož i nákladů na litografii a tisk. Náklady s tím spojené se odhadují na 200 000 EUR pro nadnárodní společnosti a 50 000 EUR pro malé a střední podniky.

4. Konzultace

Pokud jde o obsah, tato pravidla byla vypracována ve spolupráci s NVWA a různými zúčastněnými stranami z této oblasti, včetně Nizozemské federace potravinářského průmyslu (FNLI), Ústředního úřadu pro obchod s potravinami (CBL), Nizozemského sdružení celiaků a Nadace pro potravinovou alergii. Návrh tohoto pravidla byl proto předložen ke konzultaci a projednán s těmito stranami. Kromě toho byl návrh tohoto pravidla předložen ke konzultaci účastníkům pravidelné konzultace zákona o komoditách.¹² V důsledku této konzultace byly provedeny úpravy pravidla. Do článku 2 tohoto pravidla bylo doplněno ustanovení

⁹ Nařízení Komise (EU) 2021/382 ze dne 3. března 2021, kterým se mění přílohy nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin, pokud jde o řízení potravinových alergenů, přerozdělování potravin a kulturu bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 74, 2021).

¹⁰ Viz příloha I část A bod 5bis a příloha II kapitola IX bod 9 nařízení (ES) č. 852/2004.

¹¹ Sdělení Komise o zavádění systémů řízení bezpečnosti potravin sestávajících ze správné hygienické praxe a postupů založených na zásadách HACCP, včetně podpory/pružnosti provádění v některých potravinářských podnicích (2022/C 355/01) (Úř. věst. 2022, C 355).

¹² ROW zahrnuje zástupce podniků (průmyslu a obchodu), spotřebitelů, ministerstev (zejména ministerstva zdravotnictví, sociálních věcí a sportu a ministerstva zemědělství, přírody a kvality potravin) a Nizozemského úřadu pro bezpečnost potravin a spotřebních výrobků [NVWA].

týkající se řemeslných potravin. Na tyto potraviny se již vztahuje výjimka pro nutriční označování podle nařízení (EU) č. 1169/2011. Pro účely posouzení rizika řemeslné potraviny může být vydáno preventivní varování pro určitý alergen, aniž by bylo prokázáno, že existuje možnost překročení referenční hodnoty. Odpovědná společnost musí být schopna posouzením rizik prokázat, že křížová kontaminace příslušným alergenem je v praxi možná. Předběžné varování může být vydáno pouze pro alergeny uvedené v příloze.

V neposlední řadě byla důvodová zpráva vyjasněna v několika bodech.

5. Vymahatelnost a proveditelnost

Koncepce tohoto pravidla byla posouzena NVWA z hlediska vymahatelnosti, proveditelnosti a zabezpečení proti podvodům. Stanovisko NVWA je, že navrhované změny jsou po vyjasnění řady bodů vymahatelné, proveditelné a odolné proti podvodům. Požadovaná kontrolní kapacita NVWA se zohlední v příštím procesu ročního plánu.

Toto pravidlo objasňuje, kdy dochází ke křížové kontaminaci alergenů a kdy by se mělo preventivně používat označování alergenů. Pokud se označení alergenů nesprávně neuplatňuje jako preventivní opatření, může NVWA přijmout donucovací opatření na základě článku 14 nařízení (ES) č. 178/2002. Pokud je jako preventivní opatření označení alergenů použito nesprávně, může NVWA přijmout donucovací opatření na základě čl. 36 odst. 2 nařízení (EU) č. 1169/2011.

6. Oznámení

Návrh tohoto pravidla byl oznámen dne [datum] Evropské komisi za účelem dosažení souladu s čl. 5 odst. 1 směrnice (EU) 2015/1535.¹³ Oznámení Evropské komisi je nezbytné, neboť článek 2 může obsahovat technické předpisy ve smyslu směrnice (EU) 2015/1535. **PM**

II. Článek po článku

Článek 2 a příloha

Preventivní označování alergenů se používá pouze u potravin nebo nápojů, které navzdory preventivním opatřením mohou představovat skutečné riziko pro spotřebitele s potravinovou alergií.

Výchozím bodem při používání označování alergenů jako preventivního opatření je, že provozovatelé potravinářských podniků jsou povinni poskytovat spotřebitelům jasné a spravedlivé informace o potravinách. To znamená, že tyto informace by pro spotřebitele neměly být zavádějící ani matoucí a měly by být v případě potřeby založeny na vědeckých údajích. Bude provedeno posouzení rizik s cílem určit, zda je označování alergenů nezbytné jako preventivní opatření a není zavádějící. Byla vypracována směrnice, která stanoví požadavky na posouzení rizik.¹⁴ Posouzení rizik stanoví, zda existuje skutečné riziko pro alergického spotřebitele v případě

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (kodifikované znění) (Úř. věst L 241 z roku 2015).

¹⁴ Pokyny pro křížovou kontaminaci alergenů. FNLI, CBL a NVWA. (verze z dubna 2024)

křížové kontaminace. Pro posouzení rizik se použijí referenční dávky založené na vědeckých údajích.

Pokud byla přijata všechna preventivní opatření a validace a posouzení rizik následně odhalí, že referenční hodnota byla překročena a nevyhnutelná křížová kontaminace může pro alergického spotřebitele představovat riziko, je v takovém případě nezbytné použít označení alergenů jako preventivní opatření k informování spotřebitelů.

Pokud se označení alergenů používá jako preventivní opatření, musí být podpořeno:

- informací prokazujících, že v praxi může skutečně dojít ke křížové kontaminaci;
- posouzením rizik (viz výše), z něhož vyplývá, že množství alergenu překračuje bezpečný limit; a
- dokumentací odhalující, že byla přijata preventivní opatření, a označování alergenů se nepoužívá jako preventivní opatření namísto přijetí preventivních opatření.

Alergen uvedený v označení alergenů jako preventivní opatření by již neměl být uveden v seznamu složek. S výjimkou sortimentového balení, kde je baleno několik variant, jako jsou smíšené čokolády, zmrzliny nebo občerstvení. Seznam složek lze shrnout pro všechny produkty v balení. To platí i pro označování alergenů jako preventivní opatření.

Při použití preventivního označení se použije formulace „Může obsahovat xxx“ nebo „Není vhodné pro xxx“. Toto znění dává spotřebiteli jasné najevo, že u dané potraviny existuje skutečné riziko přítomnosti (určitého množství) alergenu.

Státní tajemník pro veřejné zdraví, sociální péči a sport,